

αὐτοὶ οἱ Ἄγγλοι τὸν ἐδόξαζον, καὶ ἔλεγον ὅτι τοὺς Ἄλβανούς του «ἀνέδειξεν ἐν τῶν ἰσχυροτέρων ἔθνων τῆς Ἡπείρου». Καὶ οἱ Ἕλληνες ἀπεκάλουν αὐτὸν νέον Ἡβέρρον· αὐτὸς δὲ εἰς τοῦτο ἐκολακεύετο, διότι ἀμυδρῶς τῷ προσμεϊδία ἡ ἰδέα τῆς κατακτήσεως ὅλης τῆς Ἑλληνικῆς χώρας. Ἄλλ' ὁ πόθος οὗτος δὲν ὑπερέβαινε τὴν χαμερπῆ αὐτοῦ φιλαυτίαν· ἐν τῇ μιᾷ καὶ ἀπλήστῳ αὐτοῦ ψυχῇ δὲν ὑπῆρχε τόπος ἰκανός, ὅπως εἰσδύσῃ ἰδέα σοβαρά καὶ ἐθνική. Ἡ δύνατο μὲν ὁ Ἄλῃς νὰ γείνη ὁ ἐκούσιος πλάστης τῆς Ἑλληνικῆς ἐλευθερίας, ἀλλὰ δὲν ἔγεινεν ἢ τὸ ἀκούσιον αὐτῆς ὄργανον· ἡ δύνατο μὲν νὰ ἦναι τὸ στήριγμα τῆς τουρκικῆς κυβερνήσεως, ἀλλ' ὑπῆρξε συγχρόνως καὶ τὸ φόβητρον καὶ τὸ θῦμα αὐτῆς· ἡ δύνατο μὲν νὰ ἀναδείξῃ τὴν Ἀλβανίαν του ἀνεξάρτητον, ἀλλ' ὅμως ἡ δύναμις τοῦ πνεύματός του δὲν ἦτο ἀρκούντως ἰσχυρά νὰ δεχθῆ τὸν χριστιανισμόν, ἀπαραίτητον πρὸς τοῦτο στοιχεῖον. Διότι διαμερισμὸς τοῦ Ὀθωμανικοῦ κράτους εἶνε κατὰ τὸ πνεῦμα τοῦ Ἰσλαμισμού ἰδέα ἀφόρητος. «Ἐν μιᾷ ἠθῆκ' ἔθνη χωροῦσι δύο ζῆφον», λέγει τουρκικῆ τις παροιμία. (Μετάφρασις I. Ηερβάνογλου).

ΓΕΡΒΙΝΟΣ.

Ἡ ἐπομένη ἔκθεσις εἶναι μετάφρασις ἀποσπάσματος λόγου περὶ τῶν νεωτάτων ἀρχαιολογικῶν ἀνακαλύψεων καὶ συγγραφῶν, ἐκφωνηθέντος ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ τῆς ἐν Ἀθήναις γαλλικῆς σχολῆς κ. Α. Δουμάν κατὰ τὴν γενομένην ἐν τῇ σχολῇ φιλολογικῆν ἐμῆγυρον τῇ 17 Μαρτίου, καὶ δημοσιευθέντος ἐν τῷ περιοδικῷ τῆς εἰρημένης σχολῆς.

Σ. τ. Δ.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΙ

ἐν Ἑλλάδι κατὰ τὸ 1877.

Μετάφρασις Α. Μ.

... Αἱ νεώταται ἀρχαιολογικαὶ ἀνακαλύψεις, αἱ ἀνά τὴν Ἑλλάδα δούλην καὶ ἐλευθερὰν γενόμεναι, εἶναι τόσον πολυάριθμοι, ὥστε ἀδύνατον ἄνευ μακρογορίας νὰ ὀμιλήσωμεν περὶ αὐτῶν ἐνταῦθα μόνον ἐπιτροχάδην ποιούμεν ἀπλῆν αὐτῶν ὑπόμνησιν. Ἡ ἐπιστήμη ἐπὶ πολὺ θέλει ἀσχοληθῆ περὶ αὐτῶν.

Αἱ ἀνασκαφαὶ τῆς ἐν Ἀθήναις Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρίας ἐπὶ τῆς μεσημβρινῆς κλιτύος τῆς Ἀκροπόλεως ἀπεκάλυψαν πᾶν ὅτι ὑπελείπετο αὐτόθι ἐκ τῆς ἀρχαίας πόλεως· τὸν ναὸν τοῦ Ἀσκληπιοῦ, τὰ περὶ αὐτὸν κτίρια καὶ τὴν στοάν τὴν συνδέουσαν τὰ δύο θέατρα. Ἀνευρέθησαν δὲ κατὰ τὰς ἀνασκαφὰς τοῦ μέρους τούτου τοσαῦται ἐπιγραφαί, ὥστε εἰς τὰς ἐπιγραφικὰς συναγωγὰς ὡς πρὸς τὸ μέρος τοῦτο τῶν ἡμετέρων μελετῶν θέλουσιν ἀμέσως δημοσιεῦσθαι προσθήκαι. Ἡ ἀρχαιολογικὴ Ἑταιρία διὰ τῶν εἰρημένων ἀνασκαφῶν ἐδιπλασίασε τὴν ἐργασίαν τῶν περὶ τὴν ἐρμηνείαν τῶν ἐπιγραφῶν ἐν Ἀθήναις καὶ ἐν ἀπάσῃ τῇ Εὐρώπῃ ἀσχολουμένων· οὐχ ἦττον ἡ ἀφοσίωσις πάντων δὲν ἤρκεσεν ἄχρι τοῦδε νὰ ἐρμηνεύσῃ τοσαύτην ποικιλίαν ἐπιγραφικῶν μνημείων, ἅτινα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον,

ὡς ἐπὶ παραδείγματος τὸ ἀναφερόμενον εἰς τοὺς Χαλκιδαῖς ψήφισμα τῶν Ἀθηναίων, εἶναι μεγίστης σπουδαιότητος. Ἐκ τῶν εἰρημένων ἀνασκαφῶν ἀνευρέθησαν 170 ψήφισματα, 37 ἀναγραφαὶ ταμιακαὶ, 126 ἐπιγραφαὶ τιμητικαὶ, 100 ἀναθηματικαὶ τῷ Ἀσκληπιῷ, 12 χορηγικαὶ, 20 διδασκαλῖαι. Τὸ ὅλον δὲ τῶν ἀνευρεθεισῶν ἀνέρχεται εἰς 1061.

Πρὸς τούτοις ἀνευρέθησαν 1400 τεμάχια γλυφῶν, ἀναγλύφων, ἀνδριάντων καὶ ἄλλων τιμημάτων. Ἡ πλουσία συλλογὴ τῶν εἰς τὸν Ἀσκληπιῶν ἀναθημάτων (ex-voto) ἀποτελεῖ ἐν ὅλον μοναδικὸν ὡς πρὸς τὴν σπουδὴν τῶν ἀπεικονιζομένων ὑπ' αὐτῶν παραστάσεων, ἃς ἐνέπνεεν ἡ λατρεία τοῦ θεοῦ τούτου. Εὐτυχῶς διευκολύνεται ἡ ἐρμηνεία αὐτῶν ὑπὸ τῶν ἀναγραφῶν τῶν ἀφαιρεμάτων, τῶν διατηρουμένων ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ τῶν ὁποίων περιεσώθησαν μέχρις ἡμῶν πλεῖστα μέρη.

Συγχρόνως ἡ Ἑταιρία ἐνήργησε καὶ εἰδικὰς ἀνασκαφὰς εἰς διάφορα μέρη τῆς Ἑλλάδος, καταπλουτίασα δι' αὐτῶν τὰ τοπικὰ μουσεῖα, ἅτινα συνέστησεν εἰς πολλὰς πόλεις. Ἡ ἴδρυσις τῶν μουσείων τούτων θέλει παράσχει μεγάλαν ὠφελείαν εἰς τὴν ἐπιστήμην· ἡ δὲ πρωτοβουλία τῆς συστάσεως αὐτῶν εἶναι ἀξία παντὸς ἐπαίνου. Ἡ μέριμνα αὕτη ὑπὲρ τῶν μνημείων τῶν ἐπαρχιῶν εἶναι ἡ ἀρίστη πασῶν. Πρὸ ὀλίγου δ' ἐδημοσιεύθη τῇ φροντίδι τῶν κκ. Dressel καὶ A. Milchhoeffer ὁ κατάλογος τῶν ἐν τῷ μουσεῖῳ τῆς Σπάρτης ἀρχαιοτήτων. Τὸ μουσεῖον τῶν Θηβῶν περιέχει 206 ἀρχαιότητας, τὸ τῆς Τανάγρας ὑπὲρ τὰς 2000, ὧν ἡ καταγραφή ὁσονοῦπερ περατοῦται. Τὰ μνημεῖα ταῦτα προσιτὰ ἤδη τοῖς πᾶσι γενόμενα, θέλουσιν εἰς τὸ μέλλον προφυλαχθῆ ἀπὸ τῆς καταστροφῆς· ἀπαρτίζουσι δὲ οὕτως ἔχοντα συλλογὰς, ὧν ὁ τόπος τῆς καταγωγῆς εἶναι σχεδὸν πάντοτε γνωστὸς, πλουτιζομένους διὰ τῆς προσηκῆς ἐκάστοτε νέων ἀντικειμένων.

Ἡ Ἑταιρία ἤδη καθαρίζει τὰ ἀμέσως περὶ τὸ θέατρον τοῦ Βάκχου μέρη ὅπως μελετηθῶσιν αὐτόθι πολλὰ λεπτομέρεια τῆς κατασκευῆς. Παρασκευάζεται δὲ πρὸς ἀνασκαφὰς ἐν Ἐλευσίνοι. Ἐσκέφθη πρὸς τούτους νὰ κατεδαφίσῃ μέρος τοῦ μεσημβρινοῦ τείχους τῆς Ἀκροπόλεως· καὶ ἐὰν τὸ σχέδιον τοῦτο, τὸ ἄλλως δυσεκτέλεστον, πραγματοποιηθῆ, σχεδὸν εἶναι βέβαιον ὅτι θέλουσιν ἀνακαλυφθῆ ἐπιγραφαὶ σπουδαιότεραι τῶν τέως διὰ τῶν τόσων ἐπιτυχῶν ἀνασκαφῶν τῶν δύο τελευταίων ἐτῶν ἀνευρεθεισῶν.

Ὡς πρὸς τὰς ἐν Ὀλυμπίᾳ ἀνασκαφὰς παρατηροῦμεν ὅτι ἡ περιγραφή τῶν δεύτερον αὐτόθι ἐπαναληφθεισῶν ἐργασιῶν, οὕτω ἀφίκετο ἡμῖν· οὐχ ἦττον γινώσκουμεν ἐν γένει πᾶν ὅτι ἡ ἐπιστήμη ὀφείλει εἰς τὴν ἐπιχείρησιν ταύτην. Πολλὰ τῶν ἐπιγραφῶν μέχρι τοῦδε ἐδημοσιεύθη-